Raadsvoorstel

Onderwerp:	Re-integratieverordening Participatiewet 2023 Culemborg
Portefeuillehouder:	D. Bijvoet
Datum college besluit:	14 november 2023
Behandelend ambtenaar:	Lucinda Ippel
Registratienummer:	GZDGCB1108980/1161194

Inleiding:

Op 1 juli 2023 trad de Wet Breed Offensief in werking. Door die wet wordt de Participatiewet op een aantal punten gewijzigd zodat de kansen op de arbeidsmarkt voor mensen met een arbeidshandicap worden vergroot. In de wet worden gemeenten verplicht om een aantal zaken te regelen in hun re-integratieverordening. Dit betekent dat de huidige re-integratieverordening (uit 2016) moet worden vervangen. Met de vaststelling van de nieuwe verordening 2023 wordt voldaan aan deze wettelijke opdracht.

Onze gemeente neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Werkzaak Rivierenland. In de gemeenschappelijke regeling is geregeld dat de bevoegdheid om verordeningen in het kader van de Participatiewet vast te stellen bij de raden van de deelnemende gemeenten ligt. Het streven daarbij is om uniform beleid vast te stellen voor alle deelnemende gemeenten, zoals dat sinds de start van Werkzaak in 2016 ook gebeurd is. Dat borgt identieke behandeling voor inwoners uit de regiogemeenten. Bovendien borgt dit een efficiënte uitvoering door Werkzaak, wat destijds een van de oprichtingsgronden voor deze gemeenschappelijke regeling was.

Indien onze gemeenteraad besluit tot wijzigingen in de verordening en dus afwijkend beleid, zal Werkzaak dit uiteraard respecteren. De hiermee gemoeide extra kosten worden, in principe en zoals tot dusverre te doen gebruikelijk, doorberekend aan de gemeente die afwijkend beleid voorstaat.

Voorstel Raadsbesluit

De gemeenteraad van Culemborg besluit:

1. De nieuwe re-integratieverordening 2023 Participatiewet Culemborg (GZDGCB1108980/1108988) vast te stellen.
2. De huidige re-integratieverordening 2017 Participatiewet Culemborg (GZDGCB1108980/1108985) in te trekken.
3. De huidige verordening loonkostensubsidie 2017 Culemborg (GZDGCB1108980/1161550) in te trekken.

Argumenten:

1.1 Voldoen aan gewijzigde regelgeving
Op 1 juli 2023 is het wetsvoorstel, uitvoeren Breed Offensief om de Participatiewet te verbeteren, in werking getreden. Door die wet wordt de Participatiewet op een aantal punten gewijzigd. In de wet worden gemeenten verplicht om een aantal zaken te regelen in hun re-integratieverordening. Dit betekent dat de huidige re-integratieverordening moet worden vervangen. Met de vaststelling van de nieuwe verordening 2023 wordt voldaan aan deze wettelijke opdracht. De gemeenteraad heeft de bevoegdheid tot het vaststellen van verordeningen (artikel 147 lid 1 Gemeentewet).

1.2 Invulling geven aan de nieuwe wettelijke opdracht
De huidige re-integratieverordening dient te worden aangepast vanwege de eisen die het wetsvoorstel uitvoeren Wet Breed Offensief stelt. Daarbij is de modelverordening van de VNG als uitgangspunt genomen. Ongeveer 95% van de modelverordening betreft een invulling van de wettelijke vereisten. De overige 5% is meer uitvoeringstechnisch van aard: de VNG doet hier geen voorstel voor maar laat de keuze aan de gemeenten. In samenspraak met Werkzaak Rivierenland en de daarbinnen de samenwerkende gemeente zijn de keuzen beargumenteerd ingevuld. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- waar mogelijk aansluiting bij UWV en bestaande processen in de Werkzaak-organisatie;
- anticiperen op nog komende landelijke ontwikkelingen;
- maatwerk leveren waar het kan met oog voor de efficiency.

1.3 Nieuwe verordening is inhoudelijke weer up-to-date
Zoals aangegeven, verplicht het wetsvoorstel uitvoeren Wet Breed Offensief om een aantal inhoudelijke onderwerpen toe te voegen aan de bestaande re-integratieverordening. Hieronder is een overzicht gegeven van de belangrijkste inhoudelijke wijzigingen. In de bijlage is een overzicht opgenomen van alle wijzigingen t.o.v. de huidige re-integratieverordening (GZDGCB1108980/1108986 Overzichtstabel wijzigingen re-integratieverordeningen 2023).

1. *Aanbod van huidige voorzieningen in verordening*
   Conform de wet, wordt het huidige aanbod van voorzieningen voor mensen met een arbeidsbeperking in de verordening opgenomen. Achterliggend doel van de wetgever is om het aanbod breed kenbaar te maken aan alle betrokkenen. Tevens moet in de verordening worden opgenomen dat werkgevers en werkzoekenden/werknemers ook zelf deze voorzieningen aan kunnen vragen (kan nu ook al maar is niet expliciet bepaald).

2. *Aanbod van jobcoaching in verordening*
   De wet bepaalt dat het instrument jobcoaching opgenomen moet worden in de verordening. Een jobcoach helpt werknemers bij het inwerken, maakt een persoonlijk trainingsprogramma om het werk te leren en begeleidt werknemers op de werkvloer. De jobcoach moet aan bepaalde eisen voldoen om een zeker kwaliteitsniveau zeker te stellen.

3. *Uitbreiding doelgroep loonkostensubsidie*
   Door de wet wordt de doelgroep uitgebreid die om loonkostensubsidie kan vragen. Loonkostensubsidie is een financiële vergoeding voor de werkgever. Het betreft het verschil tussen het minimumloon en de feitelijke loonwaarde (wat iemand kan verdienen vanwege de arbeidsbeperking). Op dit moment kan loonkostensubsidie voor mensen die al in dienst zijn slechts worden aangevraagd voor een beperkte groep werknemers (nl. ex-leerlingen van het vso/pro-onderwijs). Deze groep wordt uitgebreid naar álle mensen met een arbeidsbeperking die al ergens in dienst zijn.

2.1 Intrekken oude re-integratieverordening is nodig om de nieuwe verordening van kracht te laten zijn.
De huidige re-integratieverordening is van toepassing tot 1 juli 2023. In de periode vanaf 1 juli 2023 tot vaststellen nieuwe re-integratieverordening zullen de regels van de nieuwe verordening toepast worden. De inwoners van de gemeente Culemborg zullen hier geen nadelige gevolgen van ondervinden.

3.1 De nieuwe verordening vervangt de huidige verordening loonkostensubsidie (lks) uit 2017.
In artikel 24 van de nieuwe verordening is het intrekken van de verordening loonkostensubsidie geregeld. Dit heeft te maken met het feit dat de grondslag voor deze verordening, in de vorm van artikel 6, tweede lid, van de Participatiewet, met de wet "Wijziging van de Participatiewet en enkele andere wetten in verband met het verbeteren van de regeling voor loonkostensubsidie en enkele andere wijzigingen (uitvoeren breed offensief)", is komen te vervallen. Het intrekken van de oude re-integratieverordening (argument 2.1) is eveneens in dit artikel geregeld.

Juridisch kader

De huidige re-integratieverordening dient te worden aangepast vanwege de eisen die de Wet Breed Offensief stelt. Daarbij is de modelverordening van de VNG als uitgangspunt genomen. Ongeveer 95% van de modelverordening betreft een invulling van de wettelijke vereisten. De overige 5% is meer uitvoeringstechnisch van aard: de VNG doet hier geen voorstel voor maar laat de keuze aan de gemeenten. In samenspraak met Werkzaak Rivierenland en de daarbinnen samenwerkende gemeenten zijn deze keuzen beargumenteerd ingevuld. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- waar mogelijk aansluiting bij UWV en bestaande processen in de Werkzaak-organisatie;
- anticiperen op nog komende landelijke ontwikkelingen;
- maatwerk leveren waar het kan met oog voor de efficiency.

Kanttekeningen:

1.1 De deadline van 1 juli 2023 wordt niet gehaald.
Het was niet haalbaar om de verordening met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel voor 1 juli 2023 te behandelen. Reden hiervoor is de late aanlevering van de modelverordening door de VNG, gecombineerd met de benodigde tijd voor de bestuurlijke route en de vakantieperiode. Dit heeft echter geen gevolgen voor de inwoners van de gemeentes van Werkzaak.

1.2 Indien de gemeenteraad besluit tot andere wijzigingen in de verordening, in afwijking van de aan u voorgestelde verordening, gaat dit gepaard met extra kosten.
Een belangrijke oprichtingsgrond van Werkzaak was om schaalvoordelen in de regio te kunnen behalen met de uitvoering van de Participatiewet. Voorwaardelijk voor het effectief en efficiënt kunnen uitvoeren van beleid is dat de gemeenteraden uniform beleid vaststellen. De extra kosten die gepaard gaan met een afwijkende re-integratieverordening worden, in principe en zoals tot dusverre te doen gebruikelijk, doorberekend aan de gemeente die afwijkend beleid voorstaat.

1.3 Indien de gemeenteraad besluit tot andere wijzigingen in de verordening, in afwijking van de aan u voorgestelde verordening, gaat dit gepaard met extra kosten
De extra kosten die gepaard gaan met een afwijkende re-integratieverordening worden doorberekend aan de gemeente die afwijkend beleid voorstaat.

Kosten, Baten, Dekking:

De invoering van de Wet Breed Offensief is voor Werkzaak, en daarmee gemeente Culemborg, een bevestiging van de bestaande werkwijze. Deze werkwijze is terug te vinden in de concept beleidsregels re-integratie Werkzaak Rivierenland 2023 (GZDGCB1108980/1204849) en de HR21 functieomschrijving in het functieboek Werkzaak van de werkcoach/jobcoach (GZDGCB1108980/1204784). De concept beleidsregels worden pas definitief vastgesteld door Werkzaak nadat de verordening door de gemeenteraad is vastgesteld.

Bij ongewijzigd gebruik van de regeling is de implementatie en uitvoering van Wet Breed Offensief daarom voor gemeente Culemborg budgetneutraal.

Het financiële risico van de invoering van de Wet Breed Offensief is een grotere vraag naar de voorzieningen. Dit betekent voor gemeente Culemborg:

1. Extra uitgaven loonkostensubsidie. Voor deze extra kosten is er dekking in de BUIG-middelen.

2. Uitbreiding ambtelijke formatie Werkzaak als gevolg van de volumeontwikkeling. Indien aan de orde is dit een onvermijdelijke consequentie en resulteert in een hogere bijdrage aan Werkzaak.

Het vaststellen van Breed Offensief op zich betreft alleen een technische vaststelling. Werkzaak verwacht in eerste instantie geen grote toename van aanvragen en ze verwachten de implementatie- en uitvoeringskosten binnen de huidige begroting van Werkzaak op te kunnen vangen. Door het Breed Offensief is er wel een verruiming ontstaan van de doelgroep voor loonkostensubsidie. Dit kán tot extra kosten leiden voor Werkzaak, maar deze worden gefinancierd door de rijksbijdrage BUIG. Werkzaak zal dit proces monitoren.

Personele en/of Juridische gevolgen:

N.v.t.

Communicatie en Burgerparticipatie:

De verordening wordt na vaststelling gepubliceerd. Na publicatie treden de verordeningen in werking.

Bijlagen:

- GZDGCB1108980/1108989 Aanbiedingsbrief Werkzaak Rivierenland Re-integratieverordening Participatiewet 2023
- GZDGCB1108980/1108988 Re-integratieverordening nieuw 2023 Culemborg
- GZDGCB1108980/1108987 Re-integratieverordening nieuw 2023 met wijzigingen zichtbaar
- GZDGCB1108980/1108986 Overzichtstabel wijzigingen re-integratieverordeningen 2023 was-wordt
- GZDGCB1108980/1108985 Re-integratieverordening Participatiewet Culemborg 2017
- GZDGCB1108980/1161550 Verordening Loonkostensubsidie Participatiewet Culemborg 2017
- GZDGCB1108980/1108984 Werkzaak Presentatie Breed Offensief aan Cliëntenraad Werkzaak 31 mei 2023
- GZDGCB1108980/1204764 Brief aan gemeente inzake reactie verordening Re-integratie
- GZDGCB1108980/1204784 Gegevens functie werkcoach
- GZDGCB1108980/1204849) Concept beleidsregels re-integratie Werkzaak Rivierenland 2023

Raadsbesluit

Registratienummer: GZDGCB1108980/1161194

De gemeenteraad van Culemborg besluit;

1. De nieuwe re-integratieverordening 2023 Participatiewet Culemborg (GZDGCB1108980/1108988) vast te stellen.
2. De huidige re-integratieverordening 2017 Participatiewet Culemborg (GZDGCB1108980/1108985) in te trekken.
3. De huidige verordening loonkostensubsidie 2017 Culemborg (GZDGCB1108980/1161550) in te trekken.

Aldus besloten in de vergadering van de Raad,

Gehouden op 7 december 2023,

De griffier	De voorzitter
D. van der Harst	G. van Grootheest